

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

DRUGI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 13946/15
Zdravko FOLNEGOVIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući 10. siječnja 2017. godine u Vijeću u sastavu:

Işıl Karakaş, *predsjednica*,
Nebojša Vučinić,
Paul Lemmens,
Valeriu Griţco,
Ksenija Turković,
Stéphanie Mourou-Vikström,
Georges Ravarani, *suci*,

i Hasan Bakırcı, *zamjenik tajnika Odjela*,

Uzimajući u obzir naprijed navedeni zahtjev podnesen 15. ožujka 2015. godine,

uzimajući u obzir očitovanja koje je podnijela tužena Vlada i odgovore na očitovanja koje je podnio podnositelj zahtjeva, nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Podnositelj zahtjeva g. Zdravko Folnegović hrvatski je državljanin koji je rođen 1958. godine. Pred Sudom ga je zastupao g. I. Skupnjak, odvjetnik iz Zagreba.

2. Vladu Republike Hrvatske („Vlada”) zastupala je njezina zastupnica gđa Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

3. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi:

1. Pozadina predmeta

4. Podnositelj zahtjeva živi i radi u Švicarskoj od 1990. godine.

5. U razdoblju između 1996. i 2013. godine nadležna tijela kaznenog progona u Hrvatskoj otvorila su ukupno petnaest kaznenih predmeta protiv podnositelja zahtjeva u vezi sa sumnjom da je stvorio mrežu za nezakonitu i nepoštenu ponudu zajmova hrvatskim građanima u Švicarskoj. Navodno su pedeset i šest pojedinaca postali žrtve takve kriminalne djelatnosti, a podnositelj zahtjeva je time ujedno nanio i štetu državi. Ukupna navodna imovinska koristi procijenjena je na 645.847,06 eura (EUR).

6. Tijekom kaznenih postupaka koji su se vodili protiv podnositelja zahtjeva, on se više puta nije pojavio pred nadležnim kaznenim sudovima. Pozvao se na razloge kao što su problemi s autom i zdravstveni problemi. U vezi sa zdravstvenim stanjem podnositelja zahtjeva zatraženo je medicinsko vještačenje i 7. siječnja 2010. godine medicinski vještak utvrdio je da nije našao ništa što bi objektivno opravdalo odsutnost podnositelja zahtjeva s ročišta.

7. Zbog nemogućnosti hrvatskih vlasti da osiguraju prisutnost podnositelja zahtjeva, četiri kaznena postupka protiv njega vođena su *in absentia*. U tim kaznenim postupcima podnositelj zahtjeva je bio osuđen i izrečene su mu kazne zatvora u rasponu od jedne do tri godine.

8. U studenome 2012. godine na temelju međunarodnog naloga za uhićenje švicarske vlasti izručile su podnositelja zahtjeva Hrvatskoj. Nakon izručenja podnositelj zahtjeva smješten je u Kaznionicu u Lepoglavi gdje je počeo služiti svoju zatvorsku kaznu.

9. Nakon odobrenja njegovog zahtjeva za ponavljanje postupaka koji su vođeni *in absentia*, služenje kazne podnositelju zahtjeva prekinuto je 16. svibnja 2013. godine. Međutim, zadržan je u pritvoru tijekom kaznenih postupaka koji su se vodili protiv njega.

10. Nakon što je podnositelj zahtjeva platio jamčevinu u iznosu od 500.000 hrvatskih kuna (HRK – oko 65.000 EUR), Općinski kazneni sud u Zagrebu je 4. kolovoza 2014. godine u predmetu koji se vodio pred njime (predmet br. Ko-1330/13) odredio puštanje podnositelja zahtjeva na slobodu, ako obeća da se neće sakriti, napustiti mjesto boravka u Zagrebu bez dopuštenja, ometati pravilno vođenje postupka ili ponoviti kazneno djelo. Podnositelj zahtjeva obvezao se poštovati uvjete jamstva i Općinski kazneni sud u Zagrebu pustio ga je iz pritvora i uputio policiju da nadzire poštuje li podnositelj zahtjeva izrečene mjere.

11. U vrijeme kad je platio jamčevinu podnositelj zahtjeva još uvijek je bio u pritvoru na temelju naloga za određivanje pritvora donesenog od

strane Općinskog suda u Zlataru u drugom kaznenom predmetu koji se vodio protiv njega (predmet br. K-269/14). Nakon što je podnositelj zahtjeva platio jamčevinu pred Općinskim kaznenim sudom u Zagrebu, 24. rujna 2014. godine Općinski sud u Zlataru odredio je puštanje podnositelja iz pritvora jer se njegova prisutnost može osigurati mjerama koje je izrekao Općinski kazneni sud u Zagrebu. Istog dana podnositelj zahtjeva pušten je iz pritvora. U to vrijeme pred domaćim sudovima zastupao ga je isti zastupnik koji ga trenutačno zastupa pred Sudom (vidi prethodni odlomak 1.).

2. Administrativna zabrana putovanja

12. U vezi s osudom podnositelja zahtjeva *in absentia* u kaznenom predmetu br. Ko-683/13 na temelju optužbi za nepošteno nuđenje zajmova nekolicini pojedinaca za što mu je izrečena kazna zatvora od tri godine, Općinski kazneni sud u Zagrebu je 15. svibnja 2009. godine odredio mjeru opreza kojom se zabranjuje putovanje podnositelju zahtjeva i naložio Ministarstvu unutarnjih poslova Republike Hrvatske, u skladu s člankom 41. Zakona o putnim ispravama hrvatskih državljana (vidi odlomak 33. u nastavku), da oduzme postojeću putnu ispravu podnositelja zahtjeva i da mu ne izda novu.

13. Nakon ukidanja presude donesene u odnosu na podnositelja zahtjeva *in absentia* i ponavljanja kaznenog postupka na temelju njegovoga zahtjeva, Općinski kazneni sud u Zagrebu je 12. travnja 2013. godine obavijestio Ministarstvo unutarnjih poslova da mjera opreza određena u odnosu na podnositelja zahtjeva treba ostati na snazi tijekom kaznenih postupka koji se vode protiv njega. Podnositelj zahtjeva također je vraćen u pritvor zbog opasnosti od bijega povezanog s njegovim prethodnim ponašanjem kojim je pokušao izbjeći suđenje.

14. Odluka o određivanju pritvora protiv podnositelja zahtjeva ukinuta je 15. studenog 2013. godine na temelju činjenice da je maksimalno razdoblje trajanja pritvora isteklo.

15. Općinski kazneni sud u Zagrebu je 23. siječnja 2014. godine obavijestio Ministarstvo unutarnjih poslova da mjera opreza zabrane putovanja podnositelja zahtjeva prema članku 41. Zakona o putnim ispravama hrvatskih državljana treba i dalje ostati na snazi. Ista uputa izdana je ponovno 1. listopada 2014. godine.

16. U međuvremenu, nakon ponovnog suđenja, podnositelj zahtjeva je 4. ožujka 2010. godine proglašen krivim za prijevaru u prethodno spomenutom kaznenom postupku i izrečena mu je kazna zatvora u trajanju od tri godine. Na temelju žalbe podnositelja zahtjeva predmet je upućen Županijskom sudu u Slavonskom Brodu kao nadležnom žalbenom sudu u ovom predmetu.

17. Podnositelj zahtjeva je 18. studenog 2014. godine podnio zahtjev Općinskom kaznenom sudu u Zagrebu da se ukine mjera opreza kojom mu se zabranjuje pribavljanje putnih isprava, tvrdeći da mu se medicinsko

zdravlje pogoršalo i da mu hitno treba operacija srca. Tvrdio je da nema zdravstveno osiguranje u Hrvatskoj nego samo u Švicarskoj i da nema dovoljno financijskih sredstava da plati operaciju u Hrvatskoj. Stoga je tražio dopuštenje da ode u Švicarsku na kratko vrijeme kako bi mogao na operaciju. Također je istaknuo da je pušten iz pritvora uz jamčevinu i da je pod mjerama opreza zbog kojih je u njegovom pogledu administrativna zabrana suvišna.

18. Budući da nije dobio odgovor od Općinskog kaznenog suda u Zagrebu, u siječnju 2015. godine podnositelj zahtjeva uložio je pritužbu Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske i ponovno pozvao Općinski kazneni sud u Zagrebu da ispita njegov zahtjev. U međuvremenu, liječničkim pregledom od 12. siječnja 2015. godine pokazalo se da bi trebao ići na potrebnu operaciju srca unutar tri mjeseca.

19. Nakon podnošenja svoje pritužbe, podnositelj zahtjeva primio je odgovor od Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske u kojem su ga obavijestili da je njegov spis predmeta proslijeđen Županijskom sudu u Slavanskom Brodu, kao nadležnom žalbenom sudu, i da će se predmet ispitati.

20. U ožujku 2015. godine podnositelj zahtjeva zatražio je od Županijskog suda u Slavanskom Brodu da odluči o njegovom zahtjevu. Županijski sud u Slavanskom Brodu je 5. ožujka 2015. godine odgovorio putem e-pošte da nije nadležan da odluči o zahtjevu i da zahtjev treba ispitati Općinski kazneni sud u Zagrebu koji je odredio zabranu.

21. Županijski sud u Slavanskom Brodu je 9. travnja 2015. godine odbio žalbu podnositelja zahtjeva protiv prvostupanjske presude Općinskog kaznenog suda u Zagrebu (vidi prethodni odlomak 16.). Time je njegova presuda postala pravomoćna.

22. Nakon završetka postupka protiv podnositelja zahtjeva, predmet je 12. lipnja 2015. godine proslijeđen sucu izvršenja Županijskog suda u Zagrebu kako bi se organiziralo služenje zatvorske kazne za podnositelja zahtjeva.

23. Usprkos brojnim ponovljenim pokušajima suca izvršenja i policije da pronađu podnositelja zahtjeva, podnositelj zahtjeva ostao je nedostupan hrvatskim vlastima. U veljači 2016. godine izdani su međunarodni nalog za uhićenje i europski uhiđbeni nalog u odnosu na njega.

24. Podnositelj zahtjeva se trenutačno još uvijek nalazi na slobodi.

3. Ostale mjerodavne činjenice

25. Pored prethodno navedene administrativne zabrane putovanja u predmetu br. Ko-683/13, administrativna zabrana putovanja naložena je i u predmetu Općinskog kaznenog suda u Zagrebu br. Ko-1330/13 (vidi prethodni odlomak 10.). Postupak u predmetu još uvijek je u tijeku.

26. Kazneni postupak protiv podnositelja zahtjeva u predmetu Općinskog suda u Zlataru br. K-269/14 još uvijek je u tijeku (vidi prethodni odlomak 11.).

27. Drugi kazneni postupak protiv podnositelja zahtjeva u predmetu pred Općinskim sudom u Zlataru (predmet br. K-148/07) još uvijek je u tijeku.

28. Prema navodima podnositelja zahtjeva, 27. travnja 2015. godine zatraženo je da dođe na razgovor u policijsku postaju gdje su ga ispitivali o pritužbama koje je podnio Sudu.

29. Prema vladinim informacijama policija je postupala temeljem medijskih izvješća prema kojima je podnositelj zahtjeva zapravo živio u Švicarskoj, no zadržao je prijavljeno prebivalište u Zagrebu od 1983. godine.

30. S tim u vezi policija je pokušala nekoliko puta pronaći podnositelja zahtjeva na njegovoj prijavljenoj adresi u Zagrebu, no nije ga se moglo pronaći. Konačno se pojavio u policijskoj stanici sa svojim odvjetnikom i dao izjavu u vezi sa svojim prebivalištem.

31. U izvješću o razgovoru s podnositeljem zahtjeva od 27. travnja 2015. godine nalazi se njegova izjava koja se odnosi na njegovo prebivalište. Prema tom izvješću, podnositelj zahtjeva nije ispitivan niti je dao izjavu u vezi sa svojim zahtjevom Sudu.

32. Prema izvješću Ministarstva zdravlja Republike Hrvatske od 16. travnja 2015. godine, a na koje se poziva Vlada, podnositelj zahtjeva imao je zdravstveno osiguranje u Hrvatskoj u razdoblju između 25. listopada 2013. godine i 24. rujna 2014. godine kao osoba lišena slobode (vidi prethodni odlomak 11. i odlomak 34. u nastavku). Nakon toga imao je priliku prijaviti se za besplatno zdravstveno osiguranje unutar trideset dana nakon puštanja na slobodu u skladu sa Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju (vidi odlomak 34. u nastavku). Štoviše, imao je priliku prijaviti se za sveobuhvatno zdravstveno osiguranje, no trebao je platiti određene dospjele rate i daljnje rate u iznosu od 416,90 hrvatskih kuna (približno 55 EUR). Zdravstveno osiguranje prema bilo kojem od navedenih osnova također bi pokrilo operaciju srca koja je indicirana podnositelju zahtjeva. Ta operacija srca mogla bi se izvesti u Kliničkim bolničkim centrima u Zagrebu i Splitu te u Kliničkim bolnicama Dubrava i Magdalena.

B. Mjerodavno domaće pravo

33. Mjerodavni dio Zakona o putnim ispravama hrvatskih državljana („Narodne novine” br. 77/1999, 133/2002, 48/2005, 74/2009, 154/2014 i 82/2015) glasi kako slijedi:

Članak 41.

„Zahtjev za izdavanje putne isprave i vize odbit će se podnositelju za kojega se opravdano sumnja da će:

1. Izbjeći nazočnosti u kaznenom postupku ili izvršenje presude kojom mu je izrečena kazna zatvora u trajanju dužem od tri mjeseca ... - na zahtjev nadležnog suda,”

34. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine” br. 80/2013 i 137/2013) u svojem članku 7. stavku 28. predviđa da svi pojedinci lišeni slobode imaju zdravstveno osiguranje. Stavkom 13. točkom c. istog članka predviđa se da svaka osoba lišena slobode ima pravo na zdravstveno osiguranje ako unutar trideset dana od dana puštanja na slobodu podnese prijavu za zdravstveno osiguranje. Člankom 18. Zakona predviđeno je da zdravstveno osiguranje treba pokrivati troškove specijalističkog liječenja i hospitalizacije.

35. U članku 8. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine” br. 150/2008 s daljnjim izmjenama i dopunama) predviđeno je da se zdravstvena zaštita u hitnim slučajevima za osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, a koje nemaju zdravstveno osiguranje i nemaju sredstava za podmirenje troškova zdravstvene zaštite, plaća iz proračuna države.

36. Prema članku 12. Zakona o prebivalištu („Narodne novine” br. 144/2012 i 158/2013) policija ima pravo provjeriti živi li osoba na adresi prijavljenog prebivališta u Hrvatskoj i pokrenuti postupak odjave prebivališta osobe ako ne živi na adresi prijavljenog prebivališta.

PRIGOVORI

37. Podnositelj zahtjeva prigovorio je temeljem članaka 3., 8. i 13. Konvencije i članka 2. Protokola br. 4. uz Konvenciju na neopravdanu primjenu administrativne zabrane putovanja, zbog koje je bio spriječen otputovati u Švicarsku na operaciju srca te mu je stoga bilo ugroženo zdravlje i dobrobit. Naveo je i da u tom smislu nije imao na raspolaganju učinkovito pravno sredstvo.

38. Podnositelj zahtjeva također je tvrdio temeljem članka 34. Konvencije da je bio pod pritiskom policije u vezi sa svojim zahtjevom pred Sudom.

PRAVO

A. Prigovori podnositelja zahtjeva u vezi s administrativnom zabranom putovanja

39. Prigovorivši na neopravdanu primjenu administrativne zabrane putovanja i nepostojanje učinkovitog pravnog sredstva u tom pogledu,

podnositelj zahtjeva pozvao se na članke 3., 8. i 13. Konvencije te članak 2. Protokola br. 4. koji u mjerodavnom dijelu glase kako slijedi:

Članak 3.

„Nitko se ne smije podvrgnuti mučenju ni nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kazni.”

Članak 8.

„1. Svatko ima pravo na poštovanje svoga privatnog ... života, ...”

Članak 13.

„Svatko čija su prava i slobode koje su priznate u ovoj Konvenciji povrijeđene ima pravo na djelotvorna pravna sredstva pred domaćim državnim tijelom čak i u slučaju kad su povredu počinile osobe koje su djelovale u službenom svojstvu.”

Članak 2. Protokola br. 4.

„1. Svatko tko se zakonito nalazi na području neke države ima pravo na slobodu kretanja i slobodni izbor svojega boravišta na tom području.

2. Svatko je slobodan napustiti bilo koju zemlju, uključujući i svoju vlastitu.

3. Ne mogu se postavljati nikakva ograničenja ostvarivanju tih prava, osim ona koja su u skladu sa zakonom i koja su u demokratskom društvu nužna radi interesa državne sigurnosti ili javnog reda i mira, za održavanje javnog poretka, radi sprječavanja zločina, radi zaštite zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih.

4. Prava utvrđena u stavku 1. mogu također biti podvrgnuta, u određenim dijelovima područja, ograničenjima utvrđenima u skladu sa zakonom i koja su opravdana zaštitom javnog interesa u demokratskom društvu.”

1. Tvrdnje stranaka

(a) Vlada

40. Vlada je tvrdila da podnositelj zahtjeva nije iscrpio dostupna učinkovita domaća pravna sredstva jer nije tražio od Općinskog kaznenog suda u Zagrebu da mu dopusti da putuje u Švicarsku na medicinsko liječenje što je bilo potrebno s obzirom na uvjete jamstva. Prema mišljenju Vlade, samo bi podnošenjem takvog zahtjeva i dobivanjem odobrenja od Općinskog kaznenog suda u Zagrebu za putovanje u inozemstvo na medicinsko liječenje njegov zahtjev za ukidanje administrativne zabrane putovanja postao relevantan. Vlada je također istaknula da je podnositelj zahtjeva bio osiguran dok je bio u pritvoru i da se nakon puštanja na slobodu nije prijavio za zdravstveno osiguranje kako je predviđeno mjerodavnim domaćim pravom. Vlada je stoga smatrala da je činjenica da nije imao zdravstveno osiguranje u Hrvatskoj bila njegova vlastita odgovornost. To je osobito tako obzirom da ga je cijelo vrijeme zastupao odvjetnik i da su mu uvjeti za dobivanje zdravstvenog osiguranja u Hrvatskoj trebali biti poznati. U svakom slučaju, Vlada je istaknula da

podnositelju zahtjeva ne bi bilo uskraćen hitno medicinsko liječenje u Hrvatskoj. Također su naglasili da se operacija srca indicirana za stanje podnositelja zahtjeva redovito izvodi u hrvatskim bolnicama.

41. Vlada je dalje tvrdila da su se ograničenja slobode kretanja podnositelja zahtjeva temeljila na mjerodavnim odredbama Zakona o putnim ispravama hrvatskih državljana kojima se težilo ostvariti legitiman cilj sprječavanja zločina i zaštitu prava i sloboda drugih osiguravanjem prisutnosti podnositelja zahtjeva u kaznenom postupku te je predmetno ograničenje bilo razmjerno uzimajući u obzir mogućnost da podnositelj zahtjeva si osigura medicinsko liječenje u Hrvatskoj i njegove prethodne pokušaje da izbjegne sudjelovanje u postupku. S tim u vezi Vlada je također istaknula da je postojao veliki javni interes u odnosu na predmet podnositelja zahtjeva s obzirom na razmjer navodnog prijevargog ponašanja i broj žrtava.

(b) Podnositelj zahtjeva

42. Podnositelj zahtjeva je tvrdio da mu je neopravdano odbijena mogućnost putovanja u Švicarsku na medicinsko liječenje. Istina je da se nije prijavio za zdravstveno osiguranje nakon puštanja iz pritvora, no nitko ga nije obavijestio o njegovim pravima. Štoviše, prema mišljenju podnositelja zahtjeva nije bilo razloga da traži medicinsko liječenje u Hrvatskoj kad je bio zdravstveno osiguran u Švicarskoj. U svakom slučaju, podnositelj zahtjeva naglasio je da nije imao dovoljnih sredstava da plati medicinsko liječenje. Također je tvrdio da domaći sudovi nisu razjasnili odgovarajuće razloge za daljnju primjenu administrativne zabrane putovanja.

2. Ocjena Suda

43. Sud smatra nepotrebnim navoditi sve prigovore Vlade, budući da su pritužbe u svakom slučaju nedopuštene iz razloga navedenih u nastavku.

44. Sud ponavlja da pravo na slobodu kretanja kako je zajamčeno člankom 2. stavcima 1. i 2. Protokola br. 4. je namijenjeno da osigura svakoj osobi pravo na slobodu kretanja unutar teritorija i napuštanje tog teritorija, što podrazumijeva pravo odlaska u zemlju prema izboru osobe u koju može biti primljena. Slijedi da se slobodom kretanja zabranjuju sve mjere kojima se može prekršiti to pravo ili ograničiti ostvarivanje tog prava, a koje ne zadovoljavaju zahtjeve mjere koja se može smatrati „potrebnom u demokratskom društvu” u težnji za ostvarivanje legitimnih ciljeva kako je navedeno u trećem stavku prethodno navedenog članka (vidi, primjerice, *Napijalo protiv Hrvatske*, br. 66485/01, odlomak 68., 13. studenoga 2003. i ondje citirane predmete).

45. U ovom predmetu administrativna zabrana putovanja kojom je podnositelj zahtjeva spriječen u pribavljanju putne isprave i time u odlasku iz Hrvatske bez sumnje predstavlja miješanje u njegovo pravo da otiđe iz

države u bilo koju drugu državu prema svom izboru u koju je mogao biti primljen, kako je zajamčeno člankom 2. stavkom 2. Protokola br. 4. Stoga je potrebno utvrditi je li to miješanje bilo „u skladu sa zakonom”, je li težilo ostvarenju jednog ili više legitimnih ciljeva iz članka 2. stavka 3. Protokola br. 4. i je li bilo „potrebno u demokratskom društvu” za postizanje takvog cilja (vidi, primjerice, *Stamose protiv Bugarske*, br. 29713/05, odlomak 30., ECHR 2012).

46. Administrativna zabrana putovanja u ovom predmetu nametnuta je u dva kaznena postupka protiv podnositelja zahtjeva (vidi prethodne odlomke 12. i 25.). Međutim, podnositelj zahtjeva iskoristio je odgovarajuća pravna sredstva samo u vezi s administrativnom zabranom putovanja nametnutom u kaznenom predmetu Općinskog kaznenog suda u Zagrebu br. Ko-683/13 (vidi prethodne odlomke 12. – 24.) i s tim u vezi podnio je zahtjev Sudu. Sud će stoga ispitati je li administrativna zabrana putovanja u navedenom predmetu bila zakonita i opravdana.

47. S tim u vezi Sud primjećuje da je dotična administrativna zabrana putovanja bila temeljena na članku 41. Zakona o putnim ispravama hrvatskih državljana kojim je predviđena mogućnost odbijanja davanja putne isprave pojedincu na temelju zahtjeva nadležnog suda, u odnosu na kojeg je kazneni postupak u tijeku ili koji je osuđen i izrečena mu je zatvorska kazna duža od tri mjeseca (vidi prethodni odlomak 33.). Administrativna zabrana putovanja u odnosu na podnositelja zahtjeva isprva je nametnuta na temelju zahtjeva Općinskog kaznenog suda u Zagrebu u vezi s osudom podnositelja zahtjeva *in absentia* na tri godine zatvora (vidi prethodni odlomak 12.), a nakon toga, nakon ponovnog otvaranja postupka, kao mjera s ciljem osiguravanja njegove prisutnosti tijekom postupka (vidi prethodne odlomke 13. i 15.). Iz toga slijedi da je administrativna zabrana putovanja izdana u skladu s mjerodavnim domaćim pravom.

48. S obzirom na činjenicu da je administrativna zabrana putovanja nametnuta s ciljem osiguravanja prisutnosti podnositelja zahtjeva tijekom kaznenog postupka koji se vodi protiv njega u vezi s ozbiljnim optužbama nepoštenog nudenja zajmova, a što je pogodilo veliki broj žrtava, Sud prihvaća da se predmetnim miješanjem težilo ostvarivanju legitimnog cilja sprječavanja zločina i zaštite prava i sloboda drugih kako je predložila Vlada (vidi, primjerice, *Miażdzyk protiv Poljske*, br. 23592/07, odlomak 31., 24. siječnja 2012.).

49. S obzirom na razmjernost miješanja, Sud smatra da bi se primjena administrativne zabrane putovanja trebala sagledati s obzirom na ukupne okolnosti predmeta, koje pokazuju da je podnositelj zahtjeva dulje vrijeme neopravdano izbjegavao pojaviti se pred nadležnim kaznenim sudovima u vezi s nekoliko kaznenih postupaka koji se vode protiv njega povezanih s ozbiljnim optužbama stvaranja mreže za nezakonitu i nepoštenu ponudu zajmova, što je pogodilo veliki broj žrtava i uključivalo značajnu navodnu

količinu imovinske koristi ostvarenu od strane podnositelja zahtjeva (vidi prethodne odlomke 5. – 7.).

50. Nadalje, trebalo bi napomenuti da je prisutnost podnositelja zahtjeva u postupcima pred hrvatskim sudovima osigurana samo nakon njegovog izručenja iz Švicarske na temelju međunarodnog naloga za uhićenje (vidi prethodni odlomak 8.). Također je važno spomenuti da nakon puštanja podnositelja zahtjeva iz pritvora i njegove osude u kaznenom postupku pred Općinskim kaznenim sudom u Zagrebu (vidi prethodne odlomke 11. i 21.), on je ostao nedostupan hrvatskim vlastima te su izdani međunarodni nalog za uhićenje i europski uhidbeni nalog u pogledu osiguranja njegovog služenja zatvorske kazne (vidi prethodne odlomke 22.–24.).

51. U tim okolnostima ne postoji ništa što ukazuje na to da domaći sudovi nisu pravilno ocijenili postojanje značajne opasnosti bijega podnositelja zahtjeva zbog čega je administrativna zabrana putovanja bila opravdana.

52. S obzirom na navode podnositelja zahtjeva da je administrativna zabrana putovanja ugrozila njegovo zdravlje i dobrobit jer je bio spriječen otputovati u Švicarsku na operaciju srca, Sud primjećuje da ne postoji ništa što bi ukazalo na to da podnositelju zahtjeva nije pružena mogućnost odgovarajućeg medicinskog liječenja u Hrvatskoj u vezi s njegovim stanjem. Konkretno, podnositelj zahtjeva je imao zdravstveno osiguranje tijekom svojeg pritvora i imao je priliku prijaviti se za zdravstveno osiguranje unutar trideset dana od dana puštanja iz pritvora. Međutim, podnositelj zahtjeva nije iskoristio navedenu mogućnost i to bez opravdanog razloga. S tim u vezi važno je spomenuti da je ta mogućnost jasno određena u mjerodavnom zakonu i da je podnositelj zahtjeva bio propisno pravno zastupan (vidi prethodni odlomak 11.). Prema tome, ne mogu se prihvatiti njegove tvrdnje da o tome nije bio informiran.

53. Štoviše, bez obzira na to što se nije prijavio za zdravstveno osiguranje nakon puštanja iz pritvora, podnositelj zahtjeva imao je mogućnost platiti zdravstveno osiguranje u Hrvatskoj, što ne bi uključivalo značajan izdatak (vidi prethodni odlomak 32.), no podnositelj zahtjeva nije pružio vjerodostojan dokaz ili argumente koji bi ukazali na to da ne bi mogao platiti taj iznos. U svakom slučaju, prema mjerodavnom domaćem pravu podnositelju zahtjeva ne bi se mogla uskratiti operacija srca u Hrvatskoj da je slučaj bio hitan, a njegovo liječenje, ako je to primjereno, bilo bi pokriveno iz proračuna države (vidi prethodni odlomak 35.). S tim u vezi trebalo bi također napomenuti da pribavljanje zdravstvenog osiguranja u Hrvatskoj, po bilo kojoj osnovi, bi također pokrivalo operaciju srca koja je bila indicirana za podnositelja zahtjeva i takva se operacija mogla izvesti u četiri različite bolnice u Hrvatskoj (vidi prethodni odlomak 32.).

54. Stoga, ne postoji ništa u položaju podnositelja zahtjeva i mogućnosti za njegovo liječenje u Hrvatskoj što ukazuje na to da je administrativna

zabrana putovanja neopravdano i nerazumno ugrozila njegovo zdravlje i dobrobit.

55. Slijedi da su prigovori podnositelja zahtjeva u vezi sa njegovom zabranom putovanja i njezinim utjecajem na njegovo zdravlje i dobrobit prema člancima 3. i 8. Konvencije i članku 2. Protokola br. 4. očigledno neosnovani i da ih treba odbaciti u skladu s člankom 35. stavkom 3. točkom a. i stavkom 4. Konvencije.

56. Uzimajući u obzir prethodno utvrđeno obrazloženje i zaključke, ne može se reći da podnositelj zahtjeva ima „zahtjev o kojemu se može raspravljati” prema članku 13. Konvencije (vidi, na primjer, predmet *Boyle i Rice protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, 27. travnja 1988., odlomak 52., Serija A br. 131). Slijedi da je ovaj prigovor očigledno neosnovan i da ga treba odbaciti temeljem članka 35. stavka 3. točke a. i stavka 4. Konvencije.

B. Prigovor podnositelja zahtjeva na temelju članka 34. Konvencije

57. Prigovarajući na pritisak policije zbog toga što je podnio zahtjev pred Sudom, podnositelj zahtjeva pozvao se na članak 34. koji glasi kako slijedi:

„Sud može primati zahtjeve bilo koje fizičke osobe, nevladine organizacije ili skupine pojedinaca koji tvrde da su žrtve povrede prava priznatih u ovoj Konvenciji ili dodatnim Protokolima što ih je počinila jedna visoka ugovorna stranka. Visoke ugovorne stranke obvezuju se da ni na koji način neće sprječavati djelotvorno vršenje toga prava.”

1. Tvrdnje stranaka

58. Vlada je tvrdila da su navodi podnositelja zahtjeva nepotkrijepljeni i neosnovani. Podnositelj zahtjeva je bio ispitan u vezi svojeg prebivališta u Hrvatskoj u prisustvu svojeg odvjetnika i nije bilo indikacija, a kamoli konkretnih dokaza, koji bi ukazivali na to da je njegov zahtjev Sudu bio predmet diskusije od strane policije.

59. Podnositelj zahtjeva je tvrdio kako je bio podvrgnut nezakonitom i neopravdanom pritisku policije kada se od njega tražilo da dođe na razgovor ubrzo nakon podnošenja prigovora Sudu.

2. Ocjena Suda

60. Sud ponavlja da je najvažnije za učinkovito funkcioniranje sustava pojedinačnih zahtjeva utvrđeno člankom 34. da podnositelji zahtjeva ili potencijalni podnositelji zahtjeva mogu slobodno komunicirati sa Sudom bez bilo kakvog oblika pritiska od vlasti da povuku ili izmijene svoje prigovore. Izraz „bilo koji oblik pritiska” mora se uzeti da obuhvaća ne samo izravnu prisilu i očigledne činove zastrašivanja podnositelja zahtjeva ili njihovih pravnih zastupnika, već i druge neprimjerene neizravne činove ili kontakte osmišljene za odvrćanje ili obeshrabrivanje od iskorištavanja

pravnog sredstva Konvencije ili „obeshrabrujući učinak” [chilling effect, orig.] na ostvarenje prava na pojedinačni zahtjev podnositelja zahtjeva i njihovih zastupnika. Potrebno je utvrditi jesu li ili nisu kontakti između vlasti i podnositelja zahtjeva ekvivalentni neprihvatljivim praksama sa stajališta članka 34. u svjetlu određenih okolnosti predmeta (vidi, među mnogim drugima, *Lopata protiv Rusije*, br. 72250/01, odlomci 150. – 152., 13. srpnja 2010., s daljnjim referencama).

61. Sud primjećuje u ovom predmetu da podnositelj zahtjeva nije ukazao na neko određeno pitanje koje je postavila policija u vezi s njegovim zahtjevom pred Sudom ili naveo oblik navodnog pritiska u vezi s time. Štoviše, trebalo bi napomenuti da je bio ispitivan u prisutnosti svojeg odvjetnika, no ni on ni njegov odvjetnik nisu prigovorili nezakonitom pritisku tijekom ispitivanja (vidi prethodne odlomke 30. – 31.). Štoviše, uzimajući u obzir dokumente dostupne Sudu (vidi prethodne odlomke 29. – 31.) i nadležnost policije da djeluje radi indikacija o nepropisno prijavljenom prebivalištu (vidi prethodni odlomak 36.), Sud ne može utvrditi postojanje nekih neprihvatljivih praksi koje predstavljaju oblik pritiska na podnositelja zahtjeva od strane policije u vezi s njegovim zahtjevom pred Sudom.

62. Iz toga slijedi da je prigovor podnositelja zahtjeva očito neosnovan. Stoga se mora odbaciti u skladu s člankom 35. stavkom 3. točkom a. i stavkom 4. Konvencije.

Zbog svih ovih razloga Sud jednoglasno

proglašava zahtjev nedopuštenim.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku 2. veljače 2017.

Hasan Bakırcı
Zamjenik tajnika

Işıl Karakaş
Predsjednica